Hallintovaliokunta

Keskiviikko 6.2.2019 klo 10.15—11.50

Läsnä
puheenjohtaja Juho Eerola ps
varapuheenjohtaja Timo V. Korhonen kesk
jäsen Anders Adlercreutz r
jäsen Pertti Hakanen kesk (7 osittain)
jäsen Mika Kari sd
jäsen Kari Kulmala sin (7, 8 osittain)
jäsen Antti Kurvinen kesk (7 osittain)
jäsen Sirpa Paatero sd
jäsen Olli-Poika Parviainen vihr
jäsen Juha Pylväs kesk (8, 9, 10) (7 osittain)
jäsen Veera Ruoho kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10) (7 osittain)
jäsen Joona Räsänen sd
jäsen Vesa-Matti Saarakkala sin
jäsen Matti Semi vas
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Tapani Tölli kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
varajäsen Lasse Hautala kesk (7, 8 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Ossi Lantto (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne
istuntoasiainneuvos Henri Helo

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain sekä asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 179/2018 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 19/2018 vp

Puolustusvaliokunnan lausunto PuVL 19/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

4. Lakialoite laiksi ulkomaalaislain 79 §:n muuttamisesta
Lakialoite LA 7/2015 vp

Valiokunta päätti yhdistää tämän asian käsittelyn asian HE 273/2018 vp käsittelyyn.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Digi- ja väestötietovirastosta sekä aluehallintovirastoista annetun lain 4 §:n 2 momentin 2 kohdan kumoamisesta
Hallituksen esitys HE 233/2018 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hallintolain muuttamisesta, julkisista kuulutuksista annetun lain kumoamisesta ja maakaaren 12 luvun 3 §:n muuttamisesta
Hallituksen esitys HE 239/2018 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hallintolain muuttamisesta, julkisista kuulutuksista annetun lain kumoamisesta ja maakaaren 12 luvun 3 §:n muuttamisesta / A6
Muu asiakirja sihteerin täydennysehdotus 06022019.pdf / B6

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 5.2.2019 jaetun mietintöluonnoksen.

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: sihteerin täydennysehdotus 6.2.2019.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Mietintöluonnos hyväksyttiin sihteerin täydennysehdotuksen mukaisena.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle siviilitiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi
Hallituksen esitys HE 202/2017 vp
Valiokunnan lausunto TrVL 3/2018 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 5/2018 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 26/2018 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 16/2018 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 35/2018 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 32/2018 vp
Muu asiakirja HE 202 mietintoluonnos yleisperustelut ja yksityiskohtaiset perustelut 31012019.pdf / A7
Muu asiakirja HE_202_säädösosa_31012019.pdf / A7

Muu asiakirja HE 202 siviiltiedustelu Sihteerin täydennyksiä 06022019 mietintöluonnokseen 31012019.pdf / B7
Eriävä mielipide Vastalause_HE_202_2017_vp_sd_vas_06022019.pdf / C7

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 31.1.2019 jaetun mietintöluonnoksen.

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: sihteerin täydennysehdotus 6.2.2019.

Valiokunta kävi yksityiskohtaisen käsittelyn loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Mietintöluonnokseen hyväksyttiin sihteerin tekemät täydennysehdotukset.

Lisäksi yleisperusteluihin tehtiin seuraavat muutokset:

Sivun 5 toisen kappaleen ensimmäisestä virkkeestä poistettiin sana "väkivaltaista".

Sivun 13 ensimmäisen kappaleen ensimmäisen virkkeen sana "täysin" muutettiin muotoon "vahvasti".

Sivun 31 kolmannen kappaleen viidenteen virkkeeseen lisättiin sana "huolimatta".

Sivun 34 toisen kappaleen kolmanteen virkkeeseen lisättiin sana "käytön".

Sivun 36 toisen kappaleen toisen virkkeen sanat "piti selvänä" muutettiin muotoon "on katsonut".

Sivun 37 kolmannen kappaleen neljännestä virkkeestä poistettiin sanat "saadun tiedon mukaan".

Sivun 37 kolmannen kappaleen viimeinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Viestiliikenne on saadun tiedon mukaan jatkanut voimakasta kasvuaan."

Sivun 41 viimeisen kappaleen ensimmäiseen virkkeeseen lisättiin sanat "ja tiedusteluviranomaisten toimintaan".

Sivun 41 viimeisen kappaleen neljäs virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Käytännössä ei hallintovaliokunnan tietoon kuitenkaan ole tullut sanotussa suhteessa mainittavia ongelmia."

Sivun 43 toisen kappaleen kohta 2 muutettiin sihteerin täydennysehdotuksen mukaan näin kuuluvaksi: "2) antavan hallintovaliokunnalle vuoden 2020 loppuun mennessä perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun kirjallisen selvityksen 1 kohdassa tarkoitetusta seurannasta ja sen tuloksista ja".

Yksityiskohtaisiin perusteluihin tehtiin lisäksi seuraavat muutokset:

Sivun 43 neljännen kappaleen viimeinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Teknisellä laitetarkkailulla voidaan seurata teknistä laitetta ja sen sisältöä menemättä lähetettävän viestin sisältöön."

Sivun 44 kolmannen kappaleen toisen virkkeen sana "vakituiseen" muutettiin muotoon "pysyväisluonteiseen".

Sivun 44 neljännen kappaleen toisen virkkeen sana "vakituiseen" muutettiin muotoon "pysyväisluonteiseen".

Sivun 45 viimeisen kappaleen kuudenteen virkkeeseen lisättiin sana "esimerkiksi".

Sivun 47 neljännen kappaleen viimeiseen virkkeeseen lisättiin sanat "saatavien tietojen".

Sivun 48 viimeisen kappaleen 3 §:n kohtaan 4 lisättiin sana "levittäminen".

Sivun 50 kolmannen kappaleen ensimmäinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Lakiehdotuksen 5 a luvun 31 §:n mukaan suojelupoliisilla on oikeus siviilitiedustelussa jäljentää kirje tai muu lähetys ennen sen saapumista vastaanottajalle."

Sivun 55 ensimmäisen kappaleen toinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tällaisilla tiloilla tarkoitetaan lähtökohtaisesti esimerkiksi hotellihuoneita, telttoja, asuntovaunuja ja asukkaiden yksityisaluetta olevia pihoja."

Sivun 56 16§:n lisättiin uusi toiseksi viimeinen kappale sihteerin täydennysehdotuksen mukaisesti näin kuuluvana:" Hallintovaliokunta toteaa, että säännöksen tarkoituksena on kieltää asennuksen tai poisottamisen suorittavaa suojelupoliisin virkamiestä menemästä pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävään tilaan toimenpiteen suorittamiseksi. "

Sivun 59 viimeisen kappaleen ensimmäinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Hallintovaliokunta ehdottaa, kuten lakivaliokunnan lausunnossa esitetään, että lähetyksen jäljentämisestä päättää tuomioistuin säädettävän 5 a luvun 33 §:n 1 momentissa sekä tiedustelumenetelmien käyttöön perehtynyt suojelupoliisin päällystöön kuuluva poliisimies muusta jäljentämisestä 33 §:n 2 momentissa, joka pohjautuu hallituksen esityksen 33 §:n 1 ja 2 momenttiin."

Sivun 59 viimeiseen kappaleen toinen virke poistettiin.

Sivun 68 ensimäisen kappaleen toiseen virkkeeseen lisättiin sana "todennäköisesti".

Sivun 69 ensimmäisen kappaleen ensimmäisen virkkeen sana "esitetty" muutettiin muotoon "ehdotettu".

Sivun 69 ensimmäisen kappaleen toisen virkkeen sana "ponsilausuman" muutettiin muotoon "kannanoton".

Sivulle 77 lisättiin kolmannen kappaleen jälkeen kaksi uutta kappaletta sihteerin täydennysehdotuksen mukaan, joista ensimmäinen hyväksyttiin näin kuuluvana: "Hallintovaliokunta toteaa, että suojelupoliisin on hallintovaliokunnan ehdottamassa lakiehdotuksen 44 §:n 1 momentin muodossa ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava keskusrikospoliisille, jos tiedustelumenetelmän käytön aikana ilmenee, että voidaan olettaa tehdyksi sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta. Ilmoitusta saadaan suojelupoliisin päällikön päätöksellä siirtää enintään vuodeksi kerrallaan, jos se on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi tai hengen tai terveyden suojaamiseksi. Suojelupoliisi saa ilmoittaa tehdystä rikoksesta keskusrikospoliisille, jos ilmoituksella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys sellaisen rikoksen selvittämiselle, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kolme vuotta vankeutta."

Sivulle 77 kolmannen kappaleen jälkeen lisättävä toinen uusi kappale hyväksyttiin näin kuuluvana: "Lakiehdotuksen 44 §:n 2 momentista puolestaan ilmenee, että suojelupoliisin on viipymättä ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle, jos tiedustelumenetelmän käytön aikana ilmenee, että hankkeilla on sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta, ja rikos on vielä estettävissä. Lisäksi tiedustelumenetelmän käytöllä saatua tietoa saa luovuttaa toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisen rikoksen estämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta. Hallintovaliokunta pitää lakivaliokunnan tavoin selvänä, ettei lakiehdotuksen 44 §:n 2 momentin sanamuoto mahdollista mainitun 2 momentin nojalla 1 momentista poiketen tietojen luovuttamista rikosten paljastamiseen tai esitutkinnan aloittamiskynnyksen selvittämiseen."

Sivun 84 kolmannen kappaleen ensimmäinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Lakivaliokunnan lausunnon pohjalta hallintovaliokunta ehdottaa jäljempänä 6. lakiehdotuksen kohdalla, että rikoslain hallituksen esitykseen sisältymättömän 16 luvun 20 §:ää muutetaan niin, että siihen lisätään uusi 4 momentti, johon otetaan asianmukainen viittaus poliisilakiehdotuksen 5 a luvun 57 §:n 3 momenttiin ja säädettävän sotilastiedustelulain (HE 203/2017 vp, 1. lakiehdotus) 20 §:n 3 momenttiin (HE 203/2017 vp 19 §:n 3 momentti)."

Sivun 85 kolmannen kappaleen viimeiseen virkkeeseen lisättiin sana "säännösten".

Sivulle 86 lisättiin ensimmäisen kappaleen jälkeen kaksi uutta kappaletta sihteerin täydennysehdotuksen mukaan, joista ensimmäinen hyväksyttiin näin kuuluvana: "Hallintovaliokunta korostaa, että toimiva ja luottamuksellinen kansainvälinen yhteistyö on Suomen kaltaiselle valtiolle kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi tärkeää. Valiokunta tähdentää, että kansainvälisessä tiedusteluyhteistyössä suojelupoliisin on aina kunnioitettava perus- ja ihmisoikeuksia sekä noudatettava niiden ja perustuslain normien pohjalta niin poliisilakiin kuin siviilitiedustelulainsäädäntöön sisällytettyjä yleisiä periaatteita sekä erityisiä säännöksiin sisältyviä velvoitteita. Nämä periaatteet ja säännökset rajaavat siviilitiedustelulainsäädäntöön perustuvaa kansainvälistä yhteistyötä. Hallintovaliokunta korostaa, että se ehdottaa lakiehdotuksen 57 §:än 5 momentissa säädettäväksi, että tietojen luovuttamisessa ja vastaanottamisessa on noudatettava Suomea velvoittavia kansainvälisiä sopimuksia. Kan-

sainvälinen yhteistyö ja tietojen vaihto on kielletty, jos on perusteltua aihetta epäillä, että jotakin henkilöä tämän yhteistyön tai tietojen vaihtamisen vuoksi uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus, muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu, vaino, mielivaltainen vapauden riisto tai epäoikeudenmukainen oikeudenkäynti."

Sivulle 86 ensimmäisen kappaleen jälkeen lisättävä toinen uusi kappale hyväksyttiin näin kuuluvana: "Valiokunta pitää myös selvänä, että tiedustelutiedon vaihdolla kansainvälisessä yhteistyössä ei voida kiertää Suomen kansallisia viranomaisia koskevia tiedustelukieltoja. Valiokunnan käsityksen mukaan tiedustelukiellot ovat kattavia. Näin ollen ulkomaisilta viranomaisilta ei tulisi olla mahdollista vastaanottaa sellaista tiedustelukiellon piiriin kuuluvaa tietoa, jonka hankkiminen tiedustelumenetelmällä on kielletty kotimaisen viranomaisen omassa toiminnassa. Tiedustelukiellon alaan kuuluva tieto tulisi myös aina tuhota, mikäli sellaista on päätynyt tarkasteltavaksi. Tämä on mahdollista ottaen kuitenkin huomioon, ettei kansainvälisessä tiedusteluyhteistyössä välttämättä tiedon alkuperä ja sen saamisen tapa käy ilmi tai ole saatavilla."

Sivulle 88 lisättiin ensimmäisen kappaleen jälkeen uusi kappale sihteerin täydennysehdotuksen mukaan näin kuuluvana: "Edellä todettuun viitaten hallintovaliokunta ehdottaa, että 61 §:n 1 momentin loppuun lisätään säännös siitä, että tiedusteluvalvontavaltuutetulle on annettava myös tieto tuomioistuimelle tehdystä tiedustelumenetelmää koskevasta vaatimuksesta. "

Sivun 88 viimeisen kappaleen viimeinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: ”Lisäksi poliisilakiehdotuksen 5 a luvun 61 §:n 3 momenttia on tarpeen tarkistaa niin, että se koskee pykälässä tarkoitettujen ilmoitusten tekemistä.”

Sivun 88 61 §:n 1 momentin lopun viimeinen virke hyväksyttiin sihteerin täydennysehdotuksen mukaisesti näin kuuluvana: ”Tässä pykälässä tarkoitettujen ilmoitusten tekemisessä on kiinnitettävä erityistä huomiota salassapitovelvollisuuden toteutumiseen ja siihen, että asiakirjoihin ja tietojärjestelmiin sisältyvien tietojen suoja turvataan tarvittavin menettelytavoin ja tietoturvallisuusjärjestelyin.”

Sivun 91 toisen kappaleen kolmannen virkkeen sana "ainakin" muutettiin muotoon "poliisilain".

Sivulle 91 toisen kappaleen jälkeen lisättiin uusi kappale sihteerin täydennysehdotuksen mukaan näin kuuluvana: "Valiokunta tähdentää, että perustuslain 6 §:n 2 momentti sisältää perustuslain tasolla kattavan syrjintäkiellon. Säännöksen mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää syytä asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. "

Sivun 91 kolmannen kappaleen ensimmäisen virkkeen sana "tiedosta" muutettiin muotoon "kiellosta".

Sivun 91 kolmannen kappaleen toinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Valiokunta toteaa, että jo sinänsä valiokunnan ehdottamassa muodossa lakiehdotuksen 1 §:stä (soveltamisala), 2 §:stä (määritelmät), 3 §:stä (tietoliikennetiedustelun kohteet), 4 §:stä (tietoliikennetiedustelun käytön edellytykset) ja 5 §:stä (tietoliikennetiedustelun kohdistaminen) on johdettavissa kyseinen kohdentamattomuuskielto eli ns. massavalvontakielto."

Sivun 93 viimeisen kappaleen toinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Niihin kuuluvat hallituksen esityksen 7 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan ne tosiseikat, joihin tietoliikennetiedustelun edellytykset perustuvat."

Sivun 93 viimeisen kappaleen kolmas virke muutettiin näin kuuluvaksi: "Hallintovaliokunta ehdottaa sanotun kohdan täsmentämistä niin, että tietoliikennetiedustelua koskevassa vaatimuksessa ja päätöksessä on mainittava tosiseikat, joihin tietoliikennetiedustelun käytön edellytykset ja tehokkuus perustuvat."

Sivun 93 viimeistä kappaletta täydennettiin sihteerin täydennysehdotuksen mukaan näin kuuluvana: "Lakiehdotuksen 4 §:ssä säädetään tietoliikennetiedustelun käytön edellytyksistä. Hallintovaliokunnan ehdottamassa muodossa mainitun 4 §:n 1 momentin nojalla tietoliikennetiedustelun yleisenä edellytyksenä on, että tietoliikennetiedustelun käyttäminen on välttämätöntä tärkeiden tietojen saamiseksi sellaisesta tietoliikennetiedustelun kohteena olevasta toiminnasta, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta, eikä tietoja ole saatavissa muulla menetelmällä. Näin ollen 7 §:n 2 momentin 3 kohdan edellytyksiin kuuluu muun muassa välttämättömyys, viimesijaisuus ja tehokkuus."

Sivun 96 kuudennen kappaleen jälkeen lisättiin uusi pykälän 22 perustelut sihteerin täydennysehdotuksen mukaisesti näin kuuluvana: "22 §. Tiedonsiirtäjän tietojenantovelvollisuus. Pykälässä säädetään tiedonsiirtäjän tietojenantovelvollisuudesta. Kyse on vastaavasta toiminnasta kuin puolustusvaliokunnan mietinnön PuVM 4/2018 vp sotilastiedustelulakiehdotuksen 98 §:ssä säädetään. Sotilastiedustelulakiehdotuksen kyseisen pykälän perustelujen mukaan pykälän tarkoittamat tietoliikennetiedustelun kohdentamiseksi välttämättömät tiedot koskisivat verkon teknistä toteuttamistapaa ja topologiaa esimerkiksi tietyn maantieteellisen alueen osalta. Pykälän mukaan tiedonsiirtäjää ei voitaisi velvoittaa luovuttamaan asiakkaana olevaa yksittäiseen luonnolliseen tai oikeushenkilöön liittyviä tietoja (HE 203/2017 vp, s. 328). Sotilastiedustelulakiehdotuksen tiedonsiirtäjän tietojenantovelvollisuutta koskevat perustelut ovat merkityksellisiä myös siviilitiedustelussa."

Sivun 97 kuudennen kappaleen loppuun lisättiin uusi virke sihteerin täydennysehdotuksen mukaisesti näin kuuluvana: " Lisäksi valiokunta ehdottaa 26 §:ään lisättäväksi viittauksen poliisilain 5 a luvun 61 §:ään, jossa säädetään tarkemmin tiedusteluvalvontavaltuutetulle tehtävistä ilmoituksista."

Sivun 98 kolmannen kappaleen loppuun lisättiin uusi virke sihteerin täydennysehdotuksen mukaisesti näin kuuluvana: "Samalla valiokunta ottaa huomioon soveltuvin osin hallituksen esitykseen HE 242/2018 vp sisältyvän suojelupoliisin henkilötietojen käsittelyä koskevan säädettävän uuden lain henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa 48 §:n kirjoittamistavan."

Sivun 99 kolmannen kappaleen ensimmäinen virke muutettiin näin kuuluvaksi: " Hallintovaliokunta ehdottaa poliisilain 5 a luvun 57 §:n kohdalla edellä lausuttuun viitaten lisättäväksi rikoslain hallituksen esitykseen sisältymättömän 16 luvun 20 §:ään uuden 4 momentin, jonka mukaan sovellettaessa rikoslain 16 luvun 1—3, 13 tai 14 §:ää rikoksen teon kohteena olevaan virkamieheen rinnastetaan ulkomainen virkamies, joka poliisilain 5 a luvun 57 §:n 3 momentissa tai sotilastiedustelusta annetun lain 20 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla toimii tai käyttää tiedustelumenetelmää Suomen alueella."

Sivun 99 viidennen kappaleen ensimmäisen virkkeen "5 a luvun 57 §:n 4 momenttiin" muutettiin muotoon "5 a luvun 57 §:n 3 momenttiin".

Sivun 100 neljännen kappaleen ensimmäisen virkkeen "5 a luvun 57 §:n 4 momenttiin" muutettiin muotoon "5 a luvun 57 §:n 3 momenttiin".

Sivun 100 viidennen kappaleen toisen virkkeen "5 a luvun 57 §:n 4 momenttiin" muutettiin muotoon "5 a luvun 57 §:n 3 momenttiin".

Hallituksen esityksen sisältyviin lakiehdotuksiin tehtiin seuraavat muutokset:

1. lakiehdotuksen 5 luvun 23 §:n 1 momentista poistettiin ylimääräinen sana "olevasta".

1. lakiehdotuksen 5a luvun 11 §:n 1 momentista poistettiin ylimääräinen sana "12 §:n".

1. lakiehdotuksen 5a luvun 57 §:n 3 momentin neljänteen lauseeseen lisätään sana "säännösten".

1. lakiehdotuksen 5a luvun 61 §:n 1 momentin loppuun lisättiin uusi virke sihteerin täydennysehdotuksen mukaan näin kuuluvana: "Tiedusteluvalvontavaltuutetulle on annettava myös tieto tuomioistuimelle tehdystä tiedustelumenetelmää koskevasta vaatimuksesta."

2. lakiehdotuksen 7 §:n 1 momentin kohta 3 muutettiin sihteerin täydennysehdotuksen mukaan näin kuuluvaksi: "3) tosiseikat, joihin tietoliikennetiedustelun käytön edellytykset ja tehokkuus perustuvat;".

Ed. Paatero ehdotti, ed. Karin kannattamana, että 2. lakiehdotuksen 20 § hyväksytään muutettuna seuraavasti: "Jos 6 §:ssä tarkoitetussa käsittelyssä on manuaalisesti selvitetty Suomessa tietoliikennetiedustelun käytön aikana olleen henkilön luottamuksellisen viestin tai tallentaman tiedon sisältö tai poliisilain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitettu tunnistamistieto, ilmoitetaan hänelle tietoliikennetiedustelusta noudattaen, mitä poliisilain 5 a luvun 47 §:ssä säädetään telekuuntelusta ilmoittamisesta. Velvollisuutta ilmoittaa tietoliikennetiedustelusta ei kuitenkaan ole, jos tieto on hävitetty 9 §:n 2 momentin tai 15 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdan perusteella. Jos tietoliikennetiedustelulla saatu ja manuaalisesti selvitetty tieto on hävitetty 15 §:n 2 kohdan perusteella, on tiedustelusta velvollisuus ilmoittaa sille viestin lähettäjälle, vastaanottajalle tai tallentajalle, jolla olisi velvollisuus tai oikeus kieltäytyä todistamasta kyseisestä tiedosta 12 §:ssä mainittujen säännösten nojalla."

Ehdotuksesta äänestettiin mietintöluonnosta vastaan. Äänin 12-4 mietintöluonnos hyväksyttiin.

2. lakiehdotuksen 26 §:n 1 momentti muutettiin sihteerin täydennysehdotuksen mukaan näin kuuluvaksi: "Suojelupoliisin on annettava tieto tiedusteluvalvontavaltuutetulle tämän lain nojalla tehdyistä vaatimuksista, päätöksistä sekä tuomioistuimen antamista luvista siten kuin poliisilain 5 a luvun 61 §:ssä säädetään."

4. lakiehdotuksen 5 §:n 2 momentti muutettiin sihteerin täydennysehdotuksen mukaisesti näin kuuluvaksi: "Suojelupoliisin toiminnallinen tietojärjestelmä voi sisältää tietoja, joita on tarpeen käsitellä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi, oikeus- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtion turvallisuutta vaarantavien hankkeiden estämiseksi, paljastamiseksi tai ja selvittämiseksi sekä oikeus- ja yhteiskuntajärjestystä tai valtion turvallisuutta uhkaavien rikosten estämiseksi ja paljastamiseksi."

6. lakiehdotuksen 16 luvun 20 §:n uuteen 4 momenttiin lisättiin sana "rikollisen" ja ´"5 a luvun 57 §:n 4 momentissa" muutettiin muotoon "5 a luvun 57 §:n 3 momentissa".

6. lakiehdotuksen 21 luvun 18 §:n 1 momenttiin "5 a luvun 57 §:n 4 momentissa" muutettiin muotoon "5 a luvun 57 §:n 3 momentissa".

6. lakiehdotuksen 40 luvun 12 §:n uuteen 4 momenttiin "5 a luvun 57 §:n 4 momentissa" muutettiin muotoon "5 a luvun 57 §:n 3 momentissa".

Valiokunnan lausumaehdotuksen kohta 2 muutettiin sihteerin täydennysehdotuksen mukaan näin kuuluvaksi: "2) antavan hallintovaliokunnalle vuoden 2020 loppuun mennessä perustuslain 47 §:n 2 momentissa tarkoitetun kirjallisen selvityksen 1 kohdassa tarkoitetusta seurannasta ja sen tuloksista ja".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Ed. Paatero, Kari, Räsänen ja Semi varasivat mahdollisuuden vastalauseen jättämiseen. Ilmoitettiin, että vastalause on jätettävä 6.2.2019 klo 12.00 mennessä.

Mietintöön jätettiin vastalause: Ed. Paatero, Kari, Räsänen ja Semi jättivät vastalauseen. / B7

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arpajaislain sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 1 luvun 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 213/2018 vp
Lakialoite LA 106/2016 vp
Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arpajaislain sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 1 luvun 3 §:n muuttamisesta / A8

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta aloitti yleiskeskustelun.

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on torstaina 7.2.2019 klo 11.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne